

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12Csp/60/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120294249
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:6120294249.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným, v právnej veci žalobcu A. S. W., W..Y..R., W. W. O., V. X, H.: XX XXX XXX, práv. zast. I. S., W..Y..R., U. S. W. W.P. O., V. X, H.: XXXXXXXX, proti žalovanej B. Š., K.. X.X.XXXX, O. V., J.. W. XXXX/XX, zast. spln. zást. Q. Q., O. F.. F. XXXX/X, I., v konaní o zaplatenie 2.747,08 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a** .

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu dňa 29.4.2020 Okresnému súdu Banská Bystrica domáhal, aby zaviazal žalovaného zaplatiť mu 2.747,08 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z uvedenej sumy od 30.4.2019 do zaplatenia. Žalobu v písomnom podaní odôvodnil tým, že postupca spoločnosť Z. D. W., U..W.. T. V. Č.. XXXXXXXXXXXX dňa 9.2.2017 so žalovaným zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania, podmienky splácania a podmienky pri neplnení zmluvných povinností boli upravené v zmluve a v obchodných podmienkach. Zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný nesplnil zmluvné povinnosti v stanovených termínoch. Ku dňu postúpenia pohľadávky zmluvou zo dňa 29.4.2019 medzi postupcom a žalobcom pohľadávka predstavovala sumu vo výške 3.414,18 eur a pozostávala z istiny 2.904,77 eur, z riadneho úroku vo výške 0,00 eur, z úroku z omeškania vo výške 509,41 eur a poplatkov vo výške 0,00 eur. Žalovaný čerpal peňažné prostriedky v celkovej výške 3.000,- eur a uhradil peňažné prostriedky v celkovej výške 252,92 eur. Žalovanú sumu predstavuje rozdiel medzi čerpanými a uhradenými peňažnými prostriedkami. Zvyšnú časť dlžnej sumy si žalobca neuplatňuje.

Na preukázanie svojich tvrdení predložil zmluvu o postúpení pohľadávky, prílohu ku zmluve, zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, dohodu o zrážkach zo mzdy, výzvu k splateniu celého úveru, oznámenie o postúpení pohľadávky, predžalobnú výzvu.

2. Žalobca po doručení platobného rozkazu navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde a k veci ďalej vo svojich písomných podaniach uviedol, že žalovaný nebol donútený zmluvu za stanovených podmienok podpísať. Podpisom vyjadril súhlas a preto pôvodný veriteľ nemal dôvod pristupovať k individuálnemu dojednávaniu podmienok. Žalovaný nešpecifikoval zmluvné dojednania, ktoré by mali predstavovať neprijateľné zmluvné podmienky. Aj keď by súd došiel k záveru, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, výška uplatneného finančného plnenia zodpovedá

iba rozdielu medzi poskytnutými a vrátenými finančnými prostriedkami. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru pre absenciu povinných náležitostí nie je dôvodom na neplatnosť zmluvy o úvere ako takej. Právo na vrátenie finančných prostriedkov sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej dobe. Pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len plnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plyní 3-ročná premlčacia doba podľa § 103 OZ. Veriteľ môže uplatniť právo na zosplatnenie celého dlhu, avšak vždy len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto jeho právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, 3-ročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto ďalšiu splátku dlhu. Žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že v prípade, ak žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 15.12.2017, toto právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.11.2017. Toto právo uplatnil aj v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ, po omeškaní spotrebiteľa s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Premlčacia doba pre všetky splátky by uplynula najskôr dňa 15.11.2020. Pretože žaloba bola podaná dňa 29.4.2020, nárok bol uplatnený včas a tento nie je možné považovať za premlčaný. Mimoriadna splatnosť úveru bola postupom vyhlásená podaním zo dňa 15.12.2017, pričom postup, ktorý postupca pri vyhlasovaní mimoriadnej splatnosti úveru zvolil, je plne v súlade s odbornou literatúrou, v ktorej možno nájsť odpoveď ohľadom výkladu ust. § 53 ods. 9 OZ, v spojení s ust. § 565 OZ. V ust. § 53 ods. 9 sa spresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Z úpravy ust. § 565 OZ jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti je potrebné počítať lehotu uplynutia 3 mesiacov. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodiť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, kedy dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky. 15-dňová lehota však môže najskôr začať plynúť po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok. Zákonodarca sa však dostatočne nevysporiadal s kogentnou úpravou zakotvenou v poslednej vete § 565 OZ, podľa ktorej právo na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. Vzhľadom na uvedené sa v § 59 ods. 9 malo ustanoviť, že posledná veta v § 565 OZ sa na tieto prípady nevzťahuje, ako aj to, dokedy teda dodávateľ môže toto právo uplatniť. Za tohto legislatívneho stavu poslednú vetu § 565 pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. Dodávateľ môže teda žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9. Žalobca žalovaného upozornil na to, že si toto právo uplatňuje. Zároveň ho vyzval k dobrovoľnej úhrade pohľadávky. Súdu predložil opakovane výzvu k splateniu celého úveru zo dňa 15.12.2017. Na pojednávaní zotrval na podanej žalobe ako aj na svojich písomných podaniach.

3. Platobným rozkazom zo dňa 21.5.2020 sp. zn. 12Up 875/2020 Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní zaviazal žalovaného v súdom stanovenej lehote zaplatiť žalobcovi istinu 2.747,08 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 2.747,08 eur od 30.4.2019 do zaplatenia.

4. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor a žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Podaný odpor odôvodnil tým, že predmet sporu vychádza zo spotrebiteľskej zmluvy. Zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa platných znení zákonov a smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zmluva nebola individuálne dojednaná, žalovaný nebol jasne, určite a zrozumiteľne oboznámený o podmienkach poskytnutého úveru. Žalovaná musela spolu so zmluvou podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy bez akejkoľvek možnosti ovplyvniť obsah formulárovej zmluvy. Výzva postupcu k splateniu celého úveru zo dňa 15.12.2017 nebola uplatnená v stanovenej dobe podľa § 53 ods. 9 a s poukazom na § 565 OZ. Výzva obsahuje aj vyhrážky a zastrahovanie spotrebiteľa a iné sumy oproti skutočnému dlhu.

5. V ďalšom písomnom podaní uviedol, že nárok neuznáva v celom rozsahu. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve vo výške 16,87 % nezodpovedá skutočnej ročnej úrokovej sadzbe, ktorá je v skutočnosti 70,04 %. Rovnako predpísanej výške podľa NBS nezodpovedá RPMN 10,14 %, ktorá je v zmluve uvedená vo výške 18,30 %. Preto je zmluvu potrebné považovať za bezúročnú. Pôvodnému veriteľovi spoločnosti Z. D. W., U..W.. G. V. neprijateľnej zmluvnej podmienky uložená pokuta vo výške 15.000,- eur za porušovanie práv finančného spotrebiteľa. Zmluvné podmienky, za ktoré bola uložená pokuta, sú uvedené aj v zmluve o spotrebiteľskom úvere a spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán. Pre použitie týchto neprijateľných zmluvných podmienok a z

neprijateľných zmluvných podmienok nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky na súčasného veriteľa. Zároveň vzniesol námietku premlčania, pretože posledná úhrada bola žalovaným poukázaná dňa 22.6.2017 a žaloba bola doručená súdu až 29.4.2020.

6.Súd na základe vykonaného dokazovania, oboznámením listinných dôkazov, zmluvy o postúpení pohľadávky, prílohy ku zmluve, zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostného úveru a revolvingového úveru, dohody o zrážkach zo mzdy, výzvy k splateniu celého úveru, oznámenia o postúpení pohľadávky, predžalobnej výzvy zistil nasledovný skutkový stav:

7.Dňa 9.2.2017 spoločnosť Z. D. W., U..W.. T. so žalovanou zmluvu o poskytnutí bezúčelového úveru vo výške 3.000,- eur. RPMN predstavovala hodnotu 18,3 %, priemerná hodnota RPMN 13,89 %, ročná úroková sadzba 16,87 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 5.101,32 eur, termín konečnej splatnosti 15.2.2024. Dátum prvej splátky bol stanovený dňom 27.3.2017 a dátum ďalších splátok podľa pripojeného splátkového kalendára.

8.Dlžník sa zaviazal úver uhradiť v 84 splátkach po 60,73 eur. Dňa 9.2.2017 účastníci zmluvného vzťahu uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy. Listom zo dňa 15.12.2017 spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. vyzvala žalovanú k splateniu celého úveru vo výške 3.192,22 eur najneskôr do 15 dní od spísania výzvy. Dôvodom splatenia celého úveru bolo omeškanie s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úveru č. 4702016777.

9.Dňa 29.4.2019 spoločnosť Z. D. W., U..W.. uzavrela so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej v prílohe č. 1 bola aj pohľadávka vedená voči žalovanej. Pohľadávka bola vyčíslená k 31.3.2019 vo výške 3.414,18 eur, z toho istina 2.904,77 eur, príslušenstvo 509,41 eur, úroky 266,17 eur a pokuty 243,24 eur.

10.Listom zo dňa 6.5.2019 spoločnosť Z. D. W., U..W.. oznámilo žalovanej postúpenie pohľadávky.

11.Listom zo dňa 3.3.2020 žalobca doručil žalovanej pokus o zmier s vyčíslením neuhradenej pohľadávky v celkovej výške 3.886,91 eur.

Podľa § 39 O.z.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 O.z.

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 O.z.

(9) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523565'&ucin-k-dni='30.12.9999'> najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 3 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky s výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 565 O.z.

Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, berúc na vedomie judikatúru súdov a to Rozsudok súdneho dvora EÚ č. C -42/2015 a uznesenie NS SR č. 3Cdo146/2017 , mal súd preukázané, že žaloba nie je dôvodná. Je nepochybné, že žalovaný uzavrel s pôvodným veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať predovšetkým ustanovenia právnych predpisov slúžiacich ochrane spotrebiteľa. Ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvňovať jej obsah, bez ohľadu na to, podľa akého právneho predpisu sa zmluva uzavrela. Keďže zmluva bola uzavretá v roku 2017, na tento právny vzťah prichádza do úvahy aplikácia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. je obligatórnou a zároveň kumulatívnou podmienkou (platného) vyhlásenia mimoriadnej splatnosti plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť veriteľa (v danom prípade právneho predchodcu žalobcu) upozorniť dlžníka (žalovaného) na uplatnenie tohto práva. Vid' napr. Rozsudok KS Žilina zo dňa 26.4.2018 sp. zn. 10Co 84/2018. Žalobca sám skutkovo netvrdí, a sám ani nepredložil žiadny dôkaz o tom, že by listu zo dňa 15.12.2017 (označenému ako výzva k splateniu celého úveru v dôsledku omeškania s úhradou záväzkov, predchádzalo upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Je preto nutné konštatovať, že pre rozpor so zákonom - s § 53 ods. 9 Obč. zák. - je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatným právnym úkonom (§ 39 Obč. zák.)" a pohľadávka tak, ako bola vyčíslená v prílohe ku zmluve o postúpení pohľadávok, nezodpovedala pohľadávke, ktorá ku dňu postúpenia pohľadávky splatnou nebola. Nakoľko nedošlo ku platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto spoplatnením (údajne) vzniknutej pohľadávky. Takáto zosplatená pohľadávka k danému obdobiu totiž neexistovala. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak neplatným právnym úkonom, v dôsledku čoho nie je žalobca subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore. Nakoľko nedošlo ku platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto spoplatnením (údajne) vzniknutej pohľadávky.

13.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 a 262 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvého stupňa samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.